

BJØRNETJENESTEN

114 år i røg og damp med SS Bjørn

Juni 2022

www.ss-bjoern.dk

Så skete det endelig

Torsdag den 2. juni kunne vores dejlige skib endelig for egen kraft sejle hjemad fra Gilleleje hvor vi har været på værft mv. et halvt års tid. Helt op til det fastsatte tidspunkt for afgang var der problemer, men de blev heldigvis løst og der blev sejlet med en halv times forsinkelse 14.30 ca.

Turen hjem tog kun ca. halvanden time, da der var medvind og lidt over kl 16.00 lagde BJØRN så til på sin plads ved kajen lige ud for værfts-caféen

Og nu er der så rigtig meget at lave, så skibet ser pænt ud, når vi om ganske kort tid skal sejle med gæster igen.

KÆMPE TAK til alle der har ydet en indsats det sidste halve års tid på den ene eller anden måde. En særlig TAK til STIG som har arbejdet 24-7 i alle månederne med at få det hele til at gå op i en højere enhed og problemerne løst undervejs - og dem har der været en del af.

Formanden har ordet.

Ved generalforsamlingen den 26. 04. 22 trak Børge Østergaard sig ud af Bjørnebandens bestyrelse, og vi mistede derved en mangeårig formand. Jeg blev valgt til ny formand og vil ved denne lejlighed takke Børge for mangeårigt godt arbejde for foreningen. Samtidig vil jeg takke medlemmerne for tilliden, de har vist mig. Jeg håber, jeg kan leve op til den. Med fælles hjælp skal det nok lykkes.

Hvad er der sket i den sidste tid?

Den nye kedel er installeret - ikke uden problemer. Damptrykrørene viste sig at være slidt op og måtte udskiftes. En flange i trykrøret til hjælpemaskineriet var revnet og blev udskiftet. Et trykrør var i vejen for kædetrækket til maskintelegraf, og denne måtte omplaceres. Efter at vi havde fyldt kedlen med vand, viste der sig en forskel i vandstanden på ca. 30 cm fra styrbord- til bagbordsiden, og de vildeste spekulationer om årsagen blev sat i gang.

Efter en telefonsamtale med Global Boilers viste det sig, at en ventil var markeret falsk og var blevet monteret det forkerte sted.

Men nu er der tilsyneladende check på tingene.

Trykprøven er gennemført med positivt resultat. El-opvarmningen fungerer, Mogens og Sigurd er instrueret. Hydroforpumpen er monteret. Ankerspil, capstan og redningsudstyr er kontrolleret og ok. Kablerne til intern kommunikation er reetableret. Kedel- og maskinrum er rensat og opfrisket.

S/S Bjørn fik tilladelse til at sejle til Helsingør, og gjorde det den 02.06.22.

Formanden har ordet

Et tilbageblik fra en x-formand

Den nye bestyrelse

Sejlads 2022

Abehånd på kongekajen

-Er sejlet videre

Lidt om vores vært: lokalbanen

Billeder fra 1. sejlads i to år

Det var en flot sejlads på 90 minutter - ved hjælp af gode kul, som blev bragt til skibet den 01.06.22.

En kæmpe stor tak til vores sponsorer, rådgivere og alle Bjørne, specielt Stig som har hjulpet til med at holde S/S Bjørns skrue i vandet.

Jeg håber, at skibet altid vil have 2 fod vand under kølen, håber at vi vil få en god sæson i 2022 og håber at alle vanskeligheder - corona, kedel og medlemstab er overstået.

Jochen vom Braucke

Et tilbageblik fra en x - formand

Tirsdag den 3.maj 2022 sluttede min periode som formand for det gode skib SS Bjørn, og foreningen til gamle skibes bevarelse SS Bjørn, og kasketten blev givet videre til Jochen Vom Braucke. Jeg ønsker ham al mulig held med opgaven fremover.

Jeg har haft opgaven som formand for foreningen i 6 år, hvor vi i bestyrelsen har haft en del opgaver

der skulle løses. Ud over de daglige vedligeholdelser, planlægning og administration, var der 2 større opgaver. Ny overdækning af agterskibet, efter det gamle blæste af under en chartersejlad, og den helt store, projekt ny kedel, hvor vi måtte ud og søge sponsorer om støtte på ca. 3 mill. kroner for at få lavet og monteret en ny kedel. Men den opgave blev løst, og Bjørn er nu sejlklar igen, efter en pause på godt 2 år.

Da kedeludskiftningen nu er afsluttet, synes jeg at det er tidspunktet for at jeg giver min formandspost videre, da jeg kan mærke på mig selv, at jeg har behov for at trappe lidt ned. Jeg vil dog fortsat arbejde med som hovmester på skibet, og på træværkstedet.

Mit engagement på projekt Bjørn startede i 2003 hvor jeg på en fisketur sammen med Erik Daniel og Bent Hedegaard hørte om projektet, og blev opfordret til at deltage. Man manglede mandskab på træværkstedet. Det fik mig til at henvende mig på det dengang nedlagte værft på havnen i Helsingør. Her blev jeg præsenteret for et rustent vrage der næsten ikke lignede et skib. Vi gik og bekræftede for hinanden at om 3 år ville vi komme ud at sejle. (Men ok. Der var gået 31 år fra skibet blev købt i Randers for 72 kr. til skibet blev sejlklar i 2012).

Det har været et interessant og spændende arbejde, foreløbig nu i 19 år af min pensionisttilværelse, at være en del af et team der har forvandlet BJØRN fra en bunke rustent jern til den svane der ligger i kulturhavnen i Helsingør i dag. Ligesom det har været spændende at arbejde

sammen med alle de håndværkere, der stadigvæk kan det gamle håndværk, fra den tid hvor arbejdet ikke blev lavet på maskine.

Til slut vil jeg ønske den nye bestyrelse held og lykke med bestyrelsesarbejdet fremover, og håbe at vi kan beholde det gode samarbejde og den gode tone der har været i foreningen i alle årene.

Børge Østergaard
X- formand

Den nye bestyrelse

Efter generalforsamlingen den 26/4 ser bestyrelsen således ud:

Jochen
Vom Brauche
Formand

Tommy Majdahl
Næstformand

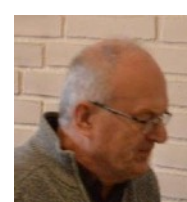
Sigurd Als
Kasserer

Lise Rindel
Sekretær

Stig Sune Andersen

Erik Lindeloft

Nis Peter Tækker

Peter Koefoed
Suppleant

Jan Petersen
Suppleant

Det har været på tale at BJØRN skulle til Vejle og deltage i festugen 26.8 - 4.9 i Trekantområdet (Kolding, Vejle mv) med kullene sponsoreret af vores kulleverandør, men det bliver desværre ikke til noget i år, formentlig på grund af himmelflugten af prisen for kul.

Sejlads 2022

BJØRN vil i juli, august, september og måske oktober sejle ud fra Helsingør Havn den første søndag i måneden - to sejlads er men også "åbent skib" da vi deltager i et projekt om "åben havn" med de andre skibe i havnen, HAL 16, Fyrskibet og Museet for Søfart.

BJØRN skal til Hundested de sidste to uger af juli og vi håber dér at kunne sejle med rigtig mange passagerer og få tjent lidt penge, hvad vi jo har brug for med de megahøje kulpriser og det, at vi ikke har kunnet sejle nu i flere år.

Foreløbig sejladskalender:

10.Juni, fredag:	Syn, hvor der skal være damp på før kl. 10
12.Juni, søndag:	Askespredning
22.Juni, onsdag:	Charter
23.juni, torsdag:	Evt. Sct.Hans sejlads
28. Juni, tirsdag:	Charter
3. Juli, søndag:	Turistsejlads kl. 12 og kl.14
17. juli, lørdag:	Sejlads til Hundested
31. juli, Søndag:	Retur til Helsingør
6. August, lørdag:	Charter
7.august, søndag:	Turistsejlads kl.12 og kl.14
12. august, lørdag:	Øresund på langs. Aktivitet ikke fastlagt
26.august, fredag:	Askespredning
4.september, søndag:	Turistsejlads kl. 12 og kl.14

Nytårskuren 2022

efter forviklingerne med datoen i Smedenes Hus fik vi afholdt den årlige nytårskur tirsdag den 22. marts for alle de ildsjæle som vinteren igennem på den ene eller anden måde har knoklet for vores dejlige skib.

Menuen var som altid gule ærter og som noget nyt sluttede vi af med pandekager og så naturligvis vores kultfilm Martha.

Indkøb af gevinster til tidligere arrangementer som var blevet aflyst på grund af corona-restriktioner mv.

Abehand på Kongekajen: en erindring

Af Jonathan Schwartz

Alderdom tager mange former. At erindre gode oplevelser og erfaringer og de mennesker som er forbundet med dem er en af de få velsignelserne ved at blive gammel. Da vi i forbindelse med spisningen af de årlige gule ærter den 22.3.22, så lysbillederne fra Bjørnebandens historie viste de sig som det stærkeste og bedste krydderi. Billeder gør os i stand til at huske begivenheder fra arbejdet og ikke mindst kaffepauserne.

Vi har ikke billeder af alt der sket på skibet, på værkstedet, på havet og i havnene. Her kommer vores erindringer "ind i billedet". De er de små guldklumper som guldgraveren ledte efter i sandet. Når alt andet er sigtet ud i åens strøm, ligger guldklumperne tilbage som belønning og monument. S/S Bjørns restaurering "fra skrot til skønhed" betyder noget lignede. Det var i 2012 at skibet blev endelig sejlklar og nu - ti år senere - bliver det næsten sejlklar igen. Det er

gjorde at lotteriet havde rigtig mange gevinster og der blev følgelig solgt mange lodder. Overskuddet går til skibet naturligvis.

Det var godt igen at kunne afholde et socialt arrangement ,for dem er der brug for i vores forening nu.

Lise

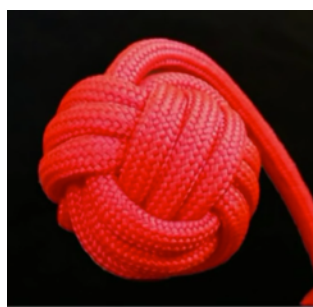

ikke kun erindringer vi fejrer, men de er betydningsfulde kræfter i 2022, fordi de viser kontinuitet i Bjørnebandens historie.

Jeg vil, i al beskedenhed, fortælle min yndlingserindring - min guldklump - fra arbejdet. Hændelsen fandt sted, ikke på skibet, men på kajen, og det skete lynhurtigt, få sekunder! Bjørnen skulle sejle fra Nordkajen og hente passagerer på Kongekajen før en sejltur. Det var normal praksis. Fyre op og hente. Jeg skulle tage imod en trosse fra agter styrbord. Som det sker en gang imellem endte den først kastede line i vandet. Vi havde travlt, så der blev kastet igen hurtigt. Jeg stod som jeg plejer cirka fire meter fra kajekanten og ventede højspændt. Så kom andet kast. Skibet var på god afstand fra kajen. Abehånden var i luften. Den næsten hang i luften, før den kom ned, mindre end en meter fra kanten. Og abehånden begyndte at bevæge sig mod en endnu en tur i havnen. Hvad skal jeg gøre? Jeg kom ned på min mave hvor jeg med venstre hånd lige fik fat i abehånden før den vippede over kanten. Abehånden var i slowmotion. Min

venstre hånd var dog kvik. Jeg kom hurtigt op at stå igen. Jeg trak abehånden i sikkerhed og endelig kom trossen på pullerten.

Min stolthed i forbindelse med denne erindring har ikke noget at gøre med maritim erfaring. Det jeg gjorde med venstre hånd, var indlært ved at spille amerikansk baseball. Hvis man kaster med højre hånd er baseballhandsken på venstre hånd. Vi lærer derfor at gribe med venstre hånd. Det er hurtigere og bedre. På Kongekajen var abehånden en "ground ball" som jeg skulle gribe. Man kan godt blive nødt til at "dykke" efter en bold som skal gribes. Jeg gjorde det faktisk bedre på Kongekajen end nogensinde på baseballbanen!

Er sejlet videre

Vi har siden sidste bjørnetjeneste måttet sige farvel til Gunnar Skoghaug, som er sejlet videre.

Lokalbanen Jochen 27/2 2022

S/S Bjørns værksted befinder sig i i Helsingør-Hornbæk-Gilleleje banens (HHGB) remisse.

Derfor en kort præsentation af vores vært.

I slutningen af 1800 tallet kom ideen om at bygge en bane langs Nordsjællands kyst,

hovedsagelig fra Hellebæks Klædefabrik. 1894 blev strækningen nævnt i jernbaneloven og aktier kunne tegnes. 1904 fik banen tildelt eneret og byggearbejdet blev startet.

Allerede den 22.05. 1906 kunne den første strækning tages i brug, dog uden festivitas på grund af pengemangel.

HHGB fik sin egen station i Grønnehaven med forbindelse til Statsbanerne i Helsingør.

Den anden etape, fra Hornbæk til Gilleleje kunne tages i drift i januar 1916.

Banen købte et lokomotiv fra Maffai og to brugte P-maskiner fra DSB.

1907 lejede banen et større lokomotiv fra Henschel og en motorvogn fra DEVA.

Begge blev senere købt.

De næste motorvogne blev bygget hos Scandia med B&W dieselmotorer.

1947 sattes Scandia skinnebuser i drift indtil 1970.

Derefter overtog Y-tog med Büssing-motorer, som blev erstattet af Düvig-Triebwagen.

Siden 2000 har de nuværende Siemens-Triebwagen stået for trafikken.

Togene kører på normalspor 1435 mm, Vignolskinner 37, 45, og 60 kg/m på tæ og betonsveller.

Strækningens længde er 25 km.

Den 1. jule 2001 stiftedes Hovedstadens Lokalbaner A/S med trafikselskabet Movia som hovedaktionær.

Jochen

Fra hjemturen fra Gilleleje

Klar til afgang fra Gilleleje

Farvel til Gilleleje

Endelig er der røg fra skorstenen. Meget røg!

Peter kemi har sørget for forplejningen

Mogens i maskinen

Sigurd fyrer i vores nye kedel

Lars og Erik B. I maskinen

Søren Sild tager sig af
landstrømmen

Hjemme på egen kajplads

Husk at du kan læse mere om arbejdet i remisen og på Bjørn, på hjemmesiden og på Facebook.